N°. 16. 1863.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 5 Februarij.

K. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Editie van woensdag avond 8 ure.

Middelburg 4 februarij.

De heer I. D. Fransen van de Putte, door Z. M. benoemd tot minister van koloniën (zie „benoemingen en besluiten"), heeft gisteren in handen des konings den eed afgelegd.

De tweede kamer is tot hervatting harer werkzaamheden tegen 24 dezer bijeengeroepen.

„De verwerping der begrooting van het departement van „koloniën door de eerste kamer heeft de strekking gehad „eene bepaalde afkeuring uit te spreken van de regeringsbe„ginselen op koloniaal gebied. De afstemming was evenmin „gerigt tegen de cijfers der begrooting als tegen den persoon „des ministers, maar wel degelijk tegen de beginselen der „regering." Deze woorden drukken niet onze individuële meening uit, zij zijn geenszins eene willekeurige uitlegging van het votum der eerste kamer, maar zij zijn ontleend aan het verslag der kamer zelve. Zij bevatten de uitdrukkelijke verklaring van het gevoelen der meerderheid.

De heer Fransen van de Putte die niet schroomt in het ministerie, waarvan het koloniaal regeringsbeleid zoo ondubbelzinnig is afgekeurd, zitting te nemen, heeft dus de taak op zich genomen om te beproeven de eerste kamer tot eene andere overtuiging te brengen. Voorwaar geene gemakkelijke taak! Mogt zij gelukken dan zou dit ontegenzeggelijk pleiten voor de talenten van den heer Fransen van de Putte en tevens in buitengewone mate getuigen voor de kracht der beginselen die de regering voorstaat. Hoe schitterend dan in veler oogen de overwinning ook wezen zal, de wijze waarop zij verkregen wordt zal toch de vreugde aanmerkelijk temperen. Mogt de proefneming echter een tegenovergestelden uitslag hebben, en de eerste kamer na verloop van eenige maanden nog het zelfde gevoelen omhelzen dat zij dezer dagen zoo krachtig heeft uitgesproken, dan is men wel genoodzaakt over te gaan tot hetgeen wij wenschten dat reeds nu zou zijn geschied, namelijk tot eene ontbinding der eerste kamer. Maar de toestand zal over vijf of zes maanden niet meer de zelfde zijn. Behalve dat er een kostbare tijd vruchteloos zal zijn voorbij gegaan, zullen wij het dan ook te betreuren hebben dat er aan het ministerie — hetwelk wij gaarne nog lang aan het bestuur zouden zien omdat wij er op verschillend gebied menigen nuttigen maatregel van verwachten — een tweede gevoelige slag zal zijn toegebragt.

De klagten over het beheer der kalamiteuse polders in Zeeland worden met iederen dag meer algemeen. Zij betreffen zoo wel de wijze waarop de administratie gevoerd, als die waarop voor de zeeweringen gezorgd wordt. Bij het schier volledig gemis aan openbaarheid ten opzigte van het beheer dier polders, zijn de klagten die men hoort gewoonlijk gebrekkig geformuleerd, zij hebben iets onbestemds en soms iets tegenstrijdigs.

Maar omdat het misnoegen zich niet altijd in duidelijken vorm weet te openbaren, zal men het daarom gering schatten? Omdat ontevredenheid of ongerustheid zich slechts bij wijze van gemompel doen hooren, zal men daarom aan die uitingen minder oplettendheid schenken? Wij gelooven dat het tegendeel raadzaam is. Naarmate de klagten meer onbestemd, meer geheimzinnig worden uitgesproken zijn ze gevaarlijker, omdat daardoor de gelegenheid tot wederleggen grootendeels is afgesneden. Wij spreken hier natuurlijk niet van de hoofdgrieve: het gebrek aan openbaarheid zelve; we hebben hier niet het oog op het beheer in het algemeen, maar we denken aan de geruchten die we in de laatste dagen hier en daar omtrent den polder Walcheren vernamen en waardoor men, zoo men daaraan onbepaald geloof wilde schenken, alligt tot de meening zou komen dat het stelsel, ten opzigte onzer zeeweringen gevolgd, op geen voldoende gronden rust en dat niet altijd een behoorlijke voorraad dijksmaterialen aanwezig is. In dien geest hoorden wij verschillende vragen doen en opmerkingen maken toen door het onstuimig weder van de vorige maand aan den westkapelschen zeedijk belangrijke schade was toegebragt. Geen wonder dat angst en vrees reeds aan menigeen de vraag in den mond gaf of er ook voor overstrooming van het eiland oogenblikkelijk gevaar te duchten was. Het was ons aangenaam dat wij onze lezers op dit punt spoedig, zoo wij hopen volledig, konden geruststellen. Wie den westkapelschen dijk trouwens slechts eenmaal met naauwlettendheid beschouwd heeft, behoeft niet te vreezen dat er van die zijde, bij genoegzame voorzorg, aan doorbraak of overstrooming te denken valt.

Of dit ook van al de overige gedeelten onzer oeververdediging kan gezegd worden hoorden wij meermalen in twijfel trekken. De onzekerheid omtrent dit punt moet voor ieder bewoner van dit eiland pijnlijk zijn, en daar we nu niet in staat zijn over deze belangrijke aangelegenheid een helder licht te doen opgaan, achten wij het van onzen pligt de aandacht te vestigen op elke poging die beproefd wordt om een tip op te ligten van het geheimzinnig floers waarmede „het beheer van den polder" — wij nemen thans deze uitdrukking in zijne meest omvangrijke beteekenis — voortdurend bedekt is.

Wij namen daarom met belangstelling kennis van een aan den kommissaris des konings in Zeeland gerigt adres, — ons in afschrift toegezonden — waarin onderscheidene belangen van den polder van Walcheren met eenige uitvoerigheid worden behandeld. De schrijver, de heer Dirk Dronkers, heeft zeker uithoofde van zijne veeljarige ondervinding en den aard zijner betrekking het volste regt over die zaak zijne meening te doen kennen. Wij willen dan ook hetgeen ons van zijne beschouwingen het belangrijkste voorkomt aan onze lezers mededeelen en ter overweging aanbevelen, zonder dat wij er van onze zijde eenige opmerkingen aan zullen toevoegen.

Dat de stranden en duinen langs den polder in de laatste jaren op zoo verontrustende wijze zijn afgenomen dat zij geen voldoende veiligheid meer voor het eiland opleveren, acht de heer Dronkers onbetwistbaar. Opzettelijk bezocht hij dezer dagen de voornaamste punten en werd daarbij versterkt in zijne overtuiging dat vooral de duinen op het Noorderstrand op eenige plaatsen niet meer tegen den golfslag bestand zijn. Kort bij Domburg toch waren de duinen hier en daar op zulk een verbazende wijze afgenomen dat hunne toppen geheel weg zijn, zoo zeer dat ze aan de binnenzijde slechts eenige ellen overhouden om een hoogen vloed te keeren.

Aan het Zuider-strand wordt de toestand niet zoo verontrustend geacht, maar indien er ook daar geene afdoende maatregelen worden genomen, zullen er, volgens den schrijver, slechts enkele jaren verloopen voor dat de toestand der duinen aldaar de zelfde zal zijn als aan de noordzijde. Inmiddels verklaart hij dat de rijshoofden op het Noorder- en Zuiderstrand op verschillende plaatsen veel te wenschen overlaten en (in het algemeen) als onvoldoende voor de defensie van strand en duin te beschouwen zijn.

Hoewel aan den westkapelschen zeedijk geen onmiddellijk bezwaar voor de veiligheid van het eiland ziende, laat de waterkeering tegen de open zee toch ook daar te wenschen over.

De stranden aan de Zuidwatering, vooral die aan het westelijk einde, verlagen van jaar tot jaar, niettegenstaande men in de laatste tijden den zeedijk aldaar ongeveer 2,00 el verhoogd heeft.

Verder vereischt het geheele dijksvak, van de zeeweringen van Vlissingen tot aan de zeesluis aan de Zuidwatering, meer voldoend staketsel.

De steller van het adres zet vervolgens zijne gedachten uiteen omtrent hetgeen noodig is om den polder van Walcheren te behouden niet alleen, maar ook te brengen in eenen toestand waardoor men, in de eerste plaats, ontheven zal kunnen worden van de aanwending van ongehoorde geldsommen voor de herstelling van ondoeltreffende defensiewerken, waardoor bovendien de onrust, niet alleen van ingelanden, maar ook van alle bewoners van het eiland, zal kunnen plaats maken voor meer geruststellende vooruitzigten, met betrekking tot de veiligheid.

Om het gewenschte doel te bereiken, moeten de paalhoofden, die vroeger de zeeweringen, stranden en duinen van dit eiland zoo krachtdadig beschermden, op nieuw, maar volgens gewijzigde konstruktie, worden ingevoerd.

Verder behoort een groot gedeelte der duinen, zoo wel van het Noorder- als Zuiderstrand, met staketsel tegen verdere degradatie voorzien te worden.

Van het noordelijk gedeelte der nog bestaande duinen tot aan het staketsel aan den westkapelschen dijk, zal dat werk breeder moeten worden aangelegd.

Verder zou het raadzaam zijn, van het zoo even genoemde staketsel ten noorden van den dijk, dat werk naar de bestaande konstruktie te vervolgen, tot op omtrent 500 el benoorden het zoogenaamde plankierhoofd, terwijl de defensie van die overige 500 ellen met een staketsel van drie paalrijen zou kunnen volstaan.

Ten aanzien van de defensie aan de Zuidwatering is hij van oordeel dat van de zeeweringen van Vlissingen tot aan de sluis van gezegde watering, de staketsels behoorden te worden terug gebragt; terwijl het overigens, bij een nader onderzoek, wel blijken zal dat ook op de stranden aldaar paalhoofden, of wel paalrijen, zullen behooren te worden gesteld.

De kosten, voor de vervaardiging van genoemde werken vereischt, zullen zeer zeker nog al beduidend wezen, doch zij behoeven niet in één of twee jaren uitgevoerd te worden; men zou er mede kunnen aanvangen op die plaatsen waar de waterkeeringen het zwakste zijn. Buitendien zal het cijfer dat de voorgestelde buitengewone kosten, tot beveiliging der zeeweringen van het eiland, zal aantoonen, wel in geene ongunstige verhouding staan tot de waarde die deze aanzienlijke polder in zich bevat.

De heer Dronkers wijst overigens op de goede uitwerking van het in de laatste jaren aan een gedeelte van den westkapelschen zeedijk geplaatste staketsel. Immers, noch daar beneden, noch daarboven, evenmin als binnen dat staketsel, is eenig gedeelte van den dijk beschadigd, terwijl aan weerszijden belangrijke degradatiën zijn ontstaan. Evenzeer is aan den voet van het duin vóór het badhuis te Domburg door eene betrekkelijk onbeduidende rij palen, op dat punt de duinvoet behouden, terwijl aan weerszijden het duin tot 15,00 el is afgenomen.

De adressant drukt ten slotte den wensch uit dat, zoo zijne opmerkingen tegenbedenkingen mogten uitlokken, hetgeen hij zeer wenschelijk acht, hij daarmede mogt worden in kennis gesteld.

* Men schrijft ons heden uit Vlissingen:

„Zr. Ms. stoomfregat Zeeland wordt heden het dok uitgehaald en vertrekt naar de reede. Reeds gisteren was men voornemens dit te doen; maar daar er niet zeer veel water was, moest men tot hoogwater wachten, vóór het schip zijne ligplaats geheel verlaten en voor de sluis halen kon: het was toen te laat om buiten te komen. Wanneer men zich hierbij herinnert het moeijelijk zwaaijen, alsmede dat het schip, zoo als beweerd is, niet in het drooge dok kon, dan zal het binnenkomen van de Zeeland te Vlissingen ook al niet medewerken om de gunstige opinie, die men van onze havens heeft, levendig te houden. Het is waarlijk jammer dat dit alles zoo ongelukkig zamenloopt! Voor hen die niet zonder onderzoek oordeelen, is het duidelijk genoeg, dat het eenig gebrek van onze havens is, dat er zoo weinig uitgaven voor het diephouden daarvan worden toegestaan; doch bij onnadenkenden worden zulke gebeurtenissen meestal slechts oppervlakkig beoordeeld. Dit kan alzoo ook alligt weder van nadeeligen invloed wezen, wanneer er over de gunstige ligging van Vlissingen gesproken wordt.

„Naar ik vernomen heb zal het stoomfregat 1e kl. Adolf Hertog van Nassau, benevens onderscheiden andere vaartuigen die hier liggen, naar het Nieuwediep worden gebragt, om aldaar beschikbaar te blijven. Ook zullen er in de volgende maand weder eenige werklieden naar andere departementen worden overgeplaatst."

* Uit Dordrecht schrijft men ons 2 februarij:

„De gemeenteraad heeft in zijne zitting van 31 januarij jl. een besluit genomen en wel, wat weinig geschiedt, met algemeene stemmen, een besluit dat ongetwijfeld de sympathie van de meerderheid der ingezetenen zal wegdragen. Het betreft de uitbreiding en aanmerkelijke vergrooting van de aanlegplaats voor stoombooten. Tot nog toe was daarvoor alleen bestemd het zoogenaamde Groot hoofd. Wanneer daar echter twee a drie booten aan wal lagen dan was alle plaats ingenomen en konden de andere stoomers op en neder varen om te wachten tot er voor hen eenige ruimte gekomen was. Een enkele boot lag aan den Rietdijk aan. Nu is het besluit genomen om in dit ongerief te voorzien, door de aanlegplaats uit te breiden van het Groot hoofd tot den Rietdijk en dus één hoofd te maken, dat bijkans de helft van de lengte der stad beslaan zal. Een brug voor voetgangers zal de tot nu toe door een haven gescheiden gedeelten der stad aan den rivierkant verbinden en dus den toegang van het Groot hoofd naar het Rietdijksche gemakkelijk maken. — Het plan is uitstekend. Alle leden van den raad die het woord er over hebben gevoerd, hebben hun ingenomenheid er mede betuigd; maar — het zal veel geld kosten dat plan uit te voeren: men berekent de daartoe vereischte uitgaven op: een halve ton! En dan de bestrating en zoo vele andere plannen ....! Niemand zal ontkennen dat de stad aanmerkelijk verfraaid zal worden en dat zij nu uiterlijk zeer zal vooruitgaan. „Och!" zuchten velen, „ging zij maar ook innerlijk vooruit! Bloeide maar haar handel in de zelfde mate als men haar verfraaijen wil!"

In de Staatscourant van heden lezen wij het volgende:

Heden namiddag ten twee ure heeft zich ten paleize van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, en onder het voorzitterschap van Z. K. H., eene kommissie gekonstitueerd, bestaande uit de volgende heeren: P. J. Landry, president van orde; O. O. van den Berg, G. G. Couperus, Petrus Regout, vice-presidenten; C. F. van Berckel, mr. C. C. E. d'Engelbronner, sekretarissen; J. J. van Coeverden, penningmeester; J. W. C. Amiabel, D. Blikman Kikkert, H. L. Enthoven Lz., J. C. P. Hotz, Em. Koechlin, J. Kooy, J. M. van der Made, en Paul C. van Vlissingen.

Onder hooge goedkeuring van Z. M. den koning, stelt deze kommissie zich ten doel om ter gelegenheid der aanstaande plegtige gedachtenisviering van Nederlands herboren onafhankelijkheid, een nationaal monument op te rigten, met vereeuwiging tevens der nagedachtenis van wijlen Z. M. Willem I, die als grondlegger onzer verlevendigde nijverheid, koophandel en scheepvaart, onder de leiding der Voorzienigheid de eerste en voorname oorzaak is dat volk en vaderland het vijftigjarig feest hunner „zoo onverwachte als bijna wonderdadige verlossing" met dankbaarheid mogen vieren.

In afwachting dat eene deputatie van drie harer leden de eer zal mogen genieten van in eene daartoe door haar onverwijld bij Z. M. den koning aangevraagde bijzondere audientie eene meer officiële kennisgeving van de vestiging dezer kommissie aan Z. M. den koning te kunnen overbrengen, heeft Z. K. H. prins Frederik wel op zich gelieven te nemen daarvan voor 's hands aan Z. M. berigt te doen.

Inmiddels heeft de zelfde kommissie zich begeven tot den minister van binnenlandsche zaken en den kommissaris des konings in Zuid-Holland, zoomede tot den burgemeester der residentie, met gelijke kennisgeving, en met aanbeveling van

dit zuiver nationale ontwerp waar immer mogelijk in hunne bijzondere bescherming.

De kommissie, die in alle gemeenten des lands op den bijstand durft rekenen van plaatselijke kommissiën, nader door haren doorluchtigen voorzitter te benoemen, heeft den titel aangenomen van: „Hoofdkommissie tot de oprigting van een nationaal gedenkteeken voor november 1813, enz." en zal haar bureau voorloopig houden ten huize van den sekretaris mr. C. C. E. d'Engelbronner, Nieuwe Molstraat, n. 2."

De Geneeskundige courant bevat het volgende berigt, 't welk wij overnemen hoofdzakelijk om meerdere bekendheid te geven aan de zonderlinge motieven waarop genoemde courant het vermeende uitstel verstandig oordeelt.

Is het niet beter, het is althans zeker gemakkelijker gewigtige kwesties eenvoudig onopgelost te laten, dan tot eenige ongelegenheid aanleiding te geven.

„Wij vernemen dat de ontwerpen der geneeskundige staatsregeling vooreerst niet in behandeling zullen komen bij de tweede kamer der staten generaal. Wij beschouwen dit, met het oog op de groote verdeeldheid in den boezem der Maatschappij tot bevordering der geneeskunde ontstaan, waardoor deze volgens het zeggen van sommigen op hare grondslagen wankelt, voor zeer verstandig. Bij het vooruitsigt dat deze wetten spoedig zouden behandeld worden, zou onze tweede kamer spoedig weder op nieuw met de deels hartstogtelijke, deels zelfzuchtige adressen bestormd worden."

Benoemingen en besluiten.

MINISTERIËLE DEPARTEMENTEN. Bij besluit van den 2 februarij heeft Z. M. goedgevonden:

1. den heer G. H. Betz, minister van financiën, van de tijdelijke waarneming der portefeuille van koloniën eervol te ontslaan;

2. te benoemen tot minister van koloniën den heer I. D. Fransen van de Putte, lid van de tweede kamer der staten generaal.

Op verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend aan den heer H. C. Mulder, kommies bij het departement van koloniën.

Kerk- en schoolnieuws.

Beroepen tot predikant bij de hervormde gemeente te Wolfaartsdijk de heer J. H. Guldenarm, predikant te Oosthem.

Marine en leger.

Maandag middag heeft de kolonel, kommanderende het 6e regement infanterie te Breda in garnizoen, eene inspektie gehouden over het bataljon dienstdoende schutterij aldaar. Na den afloop heeft de kolonel het bataljon in eene hartelijke toespraak zijne bijzondere tevredenheid betuigd over zijne bevinding, hetgeen door het bataljon met een herhaald hoera! werd beantwoord. Naar men verneemt, hebben zich onderscheidene schutters aangeboden een of twee maal 's weeks de excercitiën van het 6e regement bij te wonen.

Gemengde berigten.

Men schrijft uit Londen dat dezer dagen een predikant in een dorpskerk den kansel beklom, doch wegens de koude geen predikatie hield. Na het gebed sprak hij zijne hoorders aldus aan: „Broeders en zusters, gedurende de laatste veertien dagen heeft men u menig voortreffelijk boek gegeven. Gij kunt die met veel nut in het hoekje van den haard lezen, en ik twijfel niet of zulks zal u aangenamer zijn dan hier in de koude naar mijn preek te luisteren."

— Naar men verneemt heeft Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden aan dr. G. D. J. Schotel, te Leiden, een gouden medalje met zijn portret en toepasselijk opschrift vereerd, voor de opdragt van het door dien geleerde geschreven werk: Geschiedenis van den oorsprong, de invoering en de lotgevallen van den heidelbergschen katechismus.

— De hartstogtelijkste beminnaar van schouwburgen is dezer dagen te Weenen in 98jarigen ouderdom overleden. Het was de heer Grabow, bloedverwant van den voorzitter van het pruissische huis der afgevaardigden. Van het jaar 1793 af had hij geen enkele der 17,260 voorstellingen in het Karls-theater verzuimd. Aan tooneelkunstenaars, die hij nooit anders dan op de planken had gezien, heeft hij verschillende legaten vermaakt, gezamenlijk ten bedrage van meer dan een millioen.

— Volgens de New-York times is de predikant Lyman Beecher te Brooklyn in 87jarigen ouderdom overleden. Onder zijne dertien kinderen, die alle in meerdere of mindere mate in verschillende vakken vermaardheid hebben verkregen, behoort ook de bekende mrs. Harriet Beecher Stowe.

— Te Amalfi, eene napelsche stad in de provincie Principato Citra, is men voornemens een monument op te rigten ter eere van Flavio Gioja, den eersten europeschen zeevaarder die gebruik van het kompas maakte. Hij werd op het laatst der dertiende eeuw te Palitande bij Amalfi geboren.

— Het Utrechtsche dagblad, dat onlangs het aantal advokaten hier te lande mededeelde, bedragende 700, geeft thans daarvan eene nadere opgave. Daaruit blijkt dat in Zeeland, tellende 166,112 inwoners, 32 advokaten zijn of 1 op de 5000 inwoners. Noord-Brabant heeft 1 advokaat op de 9000 inwoners, Gelderland 1 op de 6000, Zuid-Holland 1 op de 7000, Noord-Holland 1 op de 4000, Utrecht 1 op de 2000, Friesland 1 op de 6000, Groningen 1 op de 2000, Overijssel 1 op de 6000, Drenthe 1 op de 2000 en Limburg 1 op de 8000. Over de geheele bevolking van Nederland genomen hebben elke 5000 zielen 1 advokaat. — Het getal prokureurs bedroeg in 1862 in ons land 160.

— De fransche Moniteur meldt, dat de pruissische kapitein der artillerie Schulze eene nieuwe soort van buskruid heeft uitgevonden en zich thans te Parijs bevindt om zijne uitvinding aan de fransche regering aan te bieden. Het bestaat meest uit de zelfde bestanddeelen van het thans gebruikt wordende buskruid, doch de gevaarlijkste bestanddeelen daarvan zijn er uit verwijderd. De bewerking is volstrekt niet met gevaar voor ontploffing verbonden. De rook is veel ligter dan van het gewone buskruid, zoo dat de damp dadelijk optrekt, en de prijs is zoo gering, dat Frankrijk bij de aanwending verscheidene millioenen zou besparen.

— Te Morrines, een arm bergdorp in het door Napoleon geannexeerde Savoye, werden onlangs — volgens een daaromtrent uitgegeven regeringsverslag — verscheidene zeer ongewone ziekteverschijnselen waargenomen, waartegen in het begin door de katholieke geestelijkheid allerlei bezweringsmiddelen werden aangewend, welke niet zonder vrucht bleven. De waargenomene ziekteverschijnselen bestonden hoofdzakelijk in verschillende convulsiën met werpbewegingen der handen of draaijingen en trekkingen des ligchaams. Meubelen, stoelen, tafels en allerlei voorwerpen werden bij zulke aanvallen door de lijders omver geworpen, welke echter wel zorgden zich daarbij niet te verwonden. Het groot aantal dezer vreemdsoortige ziektegevallen trok eindelijk de aandacht der fransche regering en dr. Constans, inspekteur der krankzinnigen-gestichten in Frankrijk, werd naar Morrines gezonden. Toen alle gewone geneesmiddelen vruchteloos en zonder uitwerking bleven, werd de pastoor van die gemeente naar elders verplaatst en zond men er eene brigade kavallerie en een detachement infanterie heen. Deze ongewone geneesmiddelen werkten nu uitmuntend en de bevreesd geworden bevolking werd daardoor de lust ontnomen om in het vervolg convulsiën of toevallen te krijgen.

— Te Zwolle heerscht eene vrij hevige typhus-epidemie welke reeds vele slagtoffers heeft gemaakt. Hun aantal is sedert de overstroomingen van den laatsten tijd vooral zeer toegenomen.

— Op het bekende beeld Pasquino tegenover Marforio, te Rome, is een geestig woord over Napoleon en den mexikaanschen oorlog aangeplakt: „Mexiko zal Frankrijk nier duur te staan komen. Het zal den franschen slechts één Napoleon kosten."

— De heer Grandguillot, voormalig hoofdredakteur van Le constitutionnel en Le pays, zal eerlang een werk in het licht geven, getiteld: „Invloed der vrouwen op de staatkunde."

Burgerlijke stand.

MIDDELBURG. Eerste huwelijksafkondiging den 1 dezer: I. Leinse, jm. 30 j. en S. Slaakweg, jd. 30 j.

(Van 24 tot 31 januarij.)

VLISSINGEN. Gehuwd: S. J. P. Veerman, jm. 31 j. en M. L. J. Chovenet, wed. van G. P. de Held, 42 j. D. C. Jansen, jm. 26 j. en W. M. Attasio, jd. 34 j.

Bevallen: T. C. Torré, geb. Everaerdt, d. N. de Kok, geb. Goudsblom, z. E. Kamermans, geb. van der Meer van der Wiel, z. I. Meijer, geb. Bastiaanse, z. H. Fou, geb. Zwart, d. C. Drupper, wed. van R. J. de Boer, z.

Overleden: P. J. de Clerk, z. 16 m. A. Gassmann, z. 11 m. J. Ewijk, jm. 21 j. A. Visser, z. 6 m. C. van Sluys, d. 3 j.

GOES. Gehuwd: A. Metz, jm. 25 j. en G. C. le Cointre, jd. 28 j. J. Verhulst jm. 27 j. en P. den Herder, jd. 25 j.

Bevallen: G. van der Mark, geb. de Koning, d.

Overleden: P. Robijn, z. 2 m.

ZIERIKZEE. Gehuwd: C. Meerse, weduwn. van M. de Jonge, 49 j. en L. Zoeter, jd. 25 j.

Bevallen: E. Eisner, geb. Deutz, z. A. M. Lokker, geb. Stahlhöfer, d. J. Krijger, geb. Jonker, z. L. Janse, geb. Wapens, d. A. Freeke, geb. Kister, z. C. de Wit, geb. van Oorschot, d. P. C. Henning, geb. de Graaf, z. N. de Vos, geb. Gerre, d.

Overleden: A. C. Westplate, d. 7 j. A. E. Anker, d. 4 j. J. C. de Graaf, z. 4 w.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Maandag jl. zijn alhier ten verkoop aangeboden de navolgende perceelen: I. Een huis en erve, staande in de Lombardstraat, wijk C. no. 59. Verkocht voor f 1150. II. Een dito met tuin, staande op de Bree, wijk E no. 131 en 132. Verkocht voor f 750. III. Een huis en erve, staande in de lange Giststraat, wijk F no. 188. Niet geveild.

Thermometerstand.

2	„	's av. 11 u. 46 gr.		
3	„	's morg. 7 u. 44	„ 's midd. 1 u. 46	„ 's av. 11 u. 44 gr.
4	„	's morg. 7 u. 39	„ 's midd. 1 u. 45 gr.	

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

Wij deelen in dit nommer eene vrij uitvoerige korrespondentie uit Warschau mede, niet omdat wij daarin eene juiste voorstelling meenen te zien van het voorgevallene in Polen, daar ook hierin verwardheid en weifeling niet te miskennen valt, maar omdat wij zoo veel mogelijk alle berigten omtrent dezen merkwaardigen opstand willen mededeelen, ten einde onze lezers in de gelegenheid te stellen hun daaromtrent opgevat begrip voor het oogenblik bevestigd of weersproken te zien. Wij willen overigens ons de opmerking veroorloven dat verscheidene europesche dagbladen, welke in het begin den opstand als zeer weinig beteekenend beschouwden, thans geheel anders daaromtrent oordeelen. L'indépendance belge, welke insgelijks tot andere gedachten is gekomen, wijzigt echter het oordeel slechts in zoo verre dat zij thans wel gelooft dat de strijd langduriger zal wezen, maar weinig voordeel voor Polen zal aanbrengen.

Wij nemen voor alsnog de vrijheid daaraan te twijfelen, niet omdat Frankrijk, gelijk het gerucht dezer dagen wilde, eenige sympathie voor de onafhankelijkheid der polen aan den dag zou gelegd hebben — de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Napoleon III en Rusland geven daartoe volstrekt geen grond — maar omdat de opstand zich voortdurend schijnt uit te breiden en de poolsche landstreken zoo bij uitnemendheid geschikt zijn tot het voeren van een guerrilla-oorlog. Wij herhalen echter hier nogmaals dat uit de verwarde berigten weinig met zekerheid is op te maken.

Onder „Frankrijk" deelen wij de drie belangrijkste amendementen mede door de oppositie bij het wetgevend ligchaam ingediend. Alleraardigst coïncideert het aandringen op eene afscheiding van kerk en staat in een dezer amendementen omtrent de italiaansche kwestie, met een besluit van den italiaanschen minister van justitie te Turijn ten opzigte van eene cirkulaire van den paus, waarbij aan de geestelijken, die het bekende adres van den abt Passaglia hebben onderteekend, de bevoegdheid wordt ontnomen om de biecht af te nemen. Bij dit besluit worden de regterlijke ambtenaren gelast de personen, welke tot het invoeren of gevolg geven aan deze cirkulaire zullen deel nemen gestrengelijk te vervolgen. Het italiaansche ministerie schijnt de beginselen van den heer Cavour thans geheel vergeten te zijn, welke staatsman juist in de theorie van eene vrije kerk in een vrijen staat de eenige oplossing zag van de romeinsche kwestie.

Sedert geruimen tijd hebben de italiaansche dagbladen geene berigten medegedeeld omtrent den beroemden bewoner van Caprera. Een zijner geneesheeren heeft dezer dagen echter het stilzwijgen verbroken en aan de talrijke bewonderaars van Garibaldi bekend gemaakt dat de tegenwoordigheid van hem en zijn ambtgenooten voortaan geheel onnoodig was en zij hem allen op 21 januarij hadden vaarwel gezegd. Voorzigtigheidshalve gebruikt de generaal thans nog een kruk, maar binnen veertien dagen zal Garibaldi weder te paard kunnen zitten, en weldra geheel genezen zijn.

Amerika.

Belangrijk is het berigt, hetwelk ons per telegraaf door Reuters agentschap uit New-York is aangebragt. De brief van keizer Napoleon aan den generaal Forey omtrent het eigenlijk doel der mexikaansche expeditie, waarvan het opmerkelijkst gedeelte, hetwelk wij hier bedoelen, onlangs door ons werd medegedeeld, heeft zoodanig de aandacht getrokken der senaatsleden van de Vereenigde Staten, dat thans een voorstel is ingediend strekkende:

1. om door dit staatsligchaam de verklaring te doen afleggen dat de fransche interventie in de mexikaansche aangelegenheden eene schending is van het traktaat van Londen.

2. Den president Lincoln te doen eischen dat de fransche strijdkrachten uit Mexiko onmiddellijk zullen worden teruggeroepen en bij weigering door de amerikaansche troepen in vereeniging met het leger van Juarez van mexikaansch grondgebied zullen worden verdreven.

Omtrent de krijgsbewegingen des legers van de gefedereerden en gekonfedereerden wordt gemeld dat er slechts eenige weinig beteekenende voorposten-gevechten geleverd waren maar binnen kort weder een veldslag te gemoet werd gezien bij de rivier de Rappahannock, daar de geheele strijdmagt van den generaal Burnside de rivier zou overtrekken en tegen den vijand oprukken. De generaal had in eene proklamatie aan de troepen verklaard, thans aan den vijand een doodelijken slag te zullen toebrengen.

— Volgens berigten uit Vera-Cruz was de generaal Forey nog op 1 januarij te Oribaza met het grootste gedeelte van het expeditie-leger en werden aldaar alle mogelijke voorbereidende maatregelen genomen om den aanval tegen Puebla niet te doen mislukken. Omtrent den gezondheidstoestand der troepen in het binnenland waren de tijdingen vrij gunstig, doch de marine op de reede van Vera-Cruz en de bezetting aldaar bragt voortdurend talrijke en zware offers van de vreesselijke vomito negro.

Tijdingen over Engeland ontvangen, deelen mede dat Puebla op alle mogelijke wijzen versterkt is en de bezetting aldaar met den besten geest ter verdediging bezield was. Overigens vertoonden zich overal vijandelijke guerrilla-benden, zelfs tot voor de poorten van Vera-Cruz en Tampico, alwaar zij eenige fransche soldaten gevangen hadden genomen, zoo dat de bezetting van laatstgenoemde plaats versterkt was. Eene fransche kanonneerboot, welke in de nabijheid des vijands aan den grond was geraakt had een gedeelte der bemanning verloren. Overigens liep er te Vera-Cruz volgens berigten van 4 januarij een gerucht dat de generaal Doblado zich van het leven had beroofd en er oneenigheid was ontstaan tusschen de opperbevelhebbers Ortega en Commonfort. Het mexikaansch leger binnen de muren van Puebla werd in deze mededeeling begroot op 35,000 man in het bezit van 200 vuurmonden.

Polen.

De berigten omtrent den poolschen opstand zijn steeds schaarsch en verward, ten gevolge waarvan het tot nu toe onmogelijk was zich een juist denkbeeld te vormen van de uitgebreidheid van den opstand en de behaalde voordeelen van de polen. Wij treffen thans in Le temps eene korrespondentie uit Warschau aan van 28 januarij, welke wij hier geheel laten volgen:

„Ik heb u gemeld dat er verscheidene ontmoetingen hadden plaats gehad tusschen de troepen en de opstandelingen, waaronder die bij Plock, bij Surage en bij Bodzentyn de belangrijkste waren.

„In de stad Plock werd de alarmklok ten 12½ uur geluid, waarop de bevolking zich met de opstandelingen vereenigde, die in de omstreken der stad zich ophielden en een kompanjie russische infanterie aanviel. De strijd was bloedig en hardnekkig en duurde den geheelen nacht. De kolonel-kommandant der troepen sneuvelde, maar de zege bleef aan de zijde der russen, die 160 opstandelingen gevangen namen, waaronder hun aanvoerder Kowalewski. Een onderbevelhebber der polen, de advokaat Zegrzder, doodde zich zelven door een pistoolschot, op het oogenblik dat de russische soldaten alle toegangen van zijne woning hadden bezet om hem gevangen te nemen.

„In het dorp Surage in Podlachye leverden de opstandelingen talrijke gevechten, eerst met kleine detachementen russen, welke zij ontwapenden, en vervolgens met een bataljon van duizend man ter versterking aangerukt. De opstandelingen, slechts ten getale van 500 boeren met zeissen gewapend en 200 wederspanningen uit Warschau van karabijnen voorzien, wierpen zich onverschrokken op de aanrukkende russen

die, na tachtig man aan gesneuvelden en gekwetsten te hebben verloren, gedwongen werden op Bialystock terug te trekken. De derde ontmoeting had plaats te Bodzentyn, alwaar op het gelui der alarmklok een aantal van 600 personen, mannen en vrouwen, allen gewapend met messen, dolken en revolvers, de soldaten en officieren der bezetting aanvielen. De kaserne werd ingenomen, de schildwachten gedood en een der officieren door een dolksteek vermoord. Een aanzienlijk aantal russische soldaten werd daarop gedurende den nacht de stad uitgejaagd.

„In de stad Kozienice, ontwapende de bevolking de sapeurs in de kasernen zonder dat daarbij iemand omkwam.

„Te Mogielniec heeft de bevolking eveneens de bezetting ontwapend, terwijl de polen te Lubartow zich meester maakten van acht kanonnen, welke zij echter later weder verloren.

„Te Radzyn werd er wanhopig gestreden. De opstandelingen hadden daar, terwijl zij bovendien slecht gewapend waren, eene veel grootere krijgsmagt te bestrijden. Dit gevecht, waarin een vijftigtal gesneuvelden of gekwetsten vielen, kostte het leven aan een der meest geachte burgers des lands, den geneesheer Pyrcock.

„In den nacht van 22 op 23 januarij barstte de opstand in meer dan honderd plaatsen uit, alwaar men meestal met de grootste heldhaftigheid zonder wapenen tegen de russen heeft gestreden. Thans is de opstand in een groot aantal landstreken tot eene kleine ruimte beperkt, maar de polen houden zich ook staande in het open veld. Geheel het land is in beweging en de gemoederen zijn ten hoogste verbitterd. Vele gegoede huisgezinnen begeven zich naar Warschau, alwaar de rust geen oogenblik verstoord is.

„De kommunikatie door spoorweg of telegraaf tusschen Warschau en St. Petersburg is steeds afgebroken. De brug over de rivier de Liwiec is vernield en de autoriteiten te Warschau hebben derhalve met zeer groote moeijelijkheden te worstelen bij het doen overbrengen van depeches naar de hoofdstad, waartoe in allen gevalle zeer veel tijd wordt vereischt. De russische troepen zijn gekoncentreerd in de steden, alwaar zij op de markten kamperen met de kanonnen tegen de bevolking gerigt.

„De polytechnische school te Pulawy is onmiddellijk bij het uitbreken des opstands door de russische troepen omsingeld, zoo dat de leerlingen op die wijze zich niet hebben kunnen voegen bij de polen. Alle klassen der maatschappij zijn overigens in de grootste spanning; onder de poolsche opstandelingen worden ook in grooten getale israëlieten aangetroffen.

„In de regeringskringen en bij den hoogen adel vormt zich eene partij, wier doel is den grootvorst Konstantijn tot koning van Polen te proklameren. Deze partij woelt vooral onder de bevolking van Warschau en tracht haar tot demonstratiën in dien zin uit te lokken. Verscheidene personen hebben kreten gehoord: leve Konstantijn, koning van Polen! Een groot aantal lotelingen, thans in de citadel opgesloten, hebben aan deze manifestatiën deel genomen.

„Tot nog toe hebben de russen vijf kolonels verloren, waaronder Kozlianinow, Wrzesniowski en prins Tcherkassow. Verscheidene luitenant-kolonels en andere hoofdofficieren zijn door de opstandelingen gevangen genomen. Een van hen, de heer Sinielinkoff is door hen zelven echter weder in vrijheid gesteld."

Door telegrammen uit Breslau en Cracau wordt overigens het door ons medegedeelde berigt bevestigd dat er orde en bestuur begint te heerschen onder de poolsche strijders voor de onafhankelijkheid, waarvan sommige afdeelingen reeds door bekende talentvolle artillerie-officieren worden gekommandeerd. De steden Olkusz en Tomaszow waren door de polen bezet, terwijl zij in een bloedig gevecht bij Olygence eene overwinning hadden behaald. Het centrum des poolschen legers, uit 6000 man bestaande en goed gewapend, is bij Czentochau bijeen getrokken. Even als bij den vorigen opstand wordt deze nieuwe poging ter afschudding der russische heerschappij zeer ondersteund door de poolsche dames.

Pruissen.

Gelijk wij reeds in ons vorig nommer medegedeeld hebben is thans door de weigering des konings om de deputatie uit het huis van afgevaardigden ter overbrenging van het adres te ontvangen, de vreemdsoortigste toestand geboren welke slechts eenigzins mogelijk was. De vorst, die volgens de allereerste beginselen van het konstitutioneel staatsregt eene plaats moet innemen boven alle partijen, is in Pruissen thans van dit verheven standpunt afgedaald. Na langzamerhand in den dagelijkschen strijd der partijen gewikkeld te zijn geworden en als partijhoofd, gelijk te regt de talentvolle hoogleeraar von Gneist bij de debatten opmerkte, in cijfers het aantal zijner aanhangers te hebben geteld, heeft thans de koning door zijne handelwijze tegenover het huis der afgevaardigden den uitersten stap op den ingeslagen weg gedaan.

Omtrent de oplossing van het konflikt is nog niets met eenige zekerheid te voorspellen, maar de scherpe taal bij de gevoerde debatten over het adres — waarbij in velerlei vorm de gedachte geuit werd dat niemand, zelfs de koning niet, ongestraft de konstitutie kan schenden — begint voorzeker de sombere gedachten omtrent de toekomst van Pruissen, door sommigen uitgesproken, te wettigen.

Men verzekert overigens dat de regerings-oppositie in het huis van afgevaardigden in massa haar ontslag zal indienen en de nieuwe verkiezingen, daar door noodzakelijk geworden, tot middel doen strekken aan de kiezers om hun staatkundig gedrag goed of af te keuren. Hierin gelooven wij echter geene oplossing van het konflikt te zullen zien; de kiezers toch, zullen de oude leden van het huis van afgevaardigden herkiezen en de heer von Bismark-Schönhausen zal met zijne wonderbaarlijke staatsregtelijke stellingen in de nieuwe kamer slechts weder de vertegenwoordiging zien eener „van den goeden weg afgedwaalde natie."

De koning zelf zoekt zijn troost in het beantwoorden der deputatiën, van wier zamenstelling wij onlangs nog eene uitvoerige beschouwing gaven. Dezer dagen verklaarde zijne berlijnsche majesteit nog aan eene dergelijke deputatie uit Posen, welke hem een blijk van gehechtheid kwam betoonen: „dat hij met alle mogelijke krachten de konstitutie zou handhaven volgens den geest waarmede zij werd uitgevaardigd en door hem wordt opgevat." De bestaande woelingen in het rijk hadden, volgens den koning, haren oorzaak in de vervalsching van de waarheid, welke hij hoopte dat door genoemde deputatie in hare provincie gemakkelijk in aller gemoederen zou worden hersteld.

Het heerenhuis zal naar men verzekert thans insgelijks een adres rigten tot den koning ten einde daardoor den ongunstigen invloed uit te delgen door dat van het huis van afgevaardigden te weeg gebragt. Het behoeft derhalve geen betoog dat dit adres in geheel anderen zin zal worden gesteld.

Frankrijk.

De drie belangrijkste der zes amendementen door de heeren Jules Favres, Hénon, Darimon, E. Picard en Ollivier bij het wetgevend ligchaam ingediend luiden aldus:

„Op § 2 — algemeene staatkunde.

„Het regt van verkiezing sluit in zich het regt om te kennen, te diskuteren, te beoordeelen en derhalve de *vrijheid*.

„Sedert het dekreet van 24 november is het woord vrijheid gestadig uitgesproken in officiële redevoeringen maar in werkelijkheid hebben de handelingen der regering geene verandering ondergaan. Zij toch gaat steeds voort met het verbieden van elk individueel initiatief, van elke vrije diskussie, van elk onafhankelijk gemeente-leven. Zij deelt waarschuwingen uit aan de dagbladen, zelfs dan, als het regeringsbeginsel niet wordt aangevallen en gaat steeds voort op hen eene geheime pressie uit te oefenen.

„De waardigheid der natie eischt dat deze tegenstrijdigheid tusschen woord en daad ophoude. Dat men ons òf niet langer onthoude van het genieten der vrijheid, òf ophoude ons daarvan de weldaden aan te prijzen en ons de vernedering aan te doen om te hooren verklaren dat wij alleen onwaardig zijn iets te bezitten, hetwelk wij sedert onze groote revolutie zoo menigmaal aan anderen hebben verzekerd."

„Op § 3. — Mexiko.

„Wij bewonderen de dapperheid onzer soldaten, die in Mexiko onder een doodelijk klimaat strijden en wij rigten tot hen onze hartelijkste wenschen. De zorg voor de nationale eer ontheft echter niet eene politieke vergadering van de beoordeeling eener expeditie, waarvan zij thans de oorzaken kan kennen en de gevolgen bepalen.

„De krachten van Frankrijk moeten niet op vermetele wijze worden verspild in slecht afgebakende, avontuurlijke ondernemingen, en noch onze beginselen noch onze belangen noopten ons „ „ te gaan zien welk bestuur de mexikaansche bevolking verlangt."" (aanhaling uit de proklamatie van den generaal Forey).

„Op § 6. — Rome en Italië.

„Rome behoort evenmin aan de katholieken als aan de italianen; zij behoort aan de romeinen. Onze bezetting van deze stad moet eindigen; hier bestaat een toestand waarin het beginsel van non-interventie moet worden toegepast, een beginsel hetwelk niets anders is dan de eerbiediging der nationale soevereiniteit, de eenige wettige grondslag der goevernementen.

„De onderhandelingen met Rome gevoerd zijn niet ernstig gemeend en kunnen tot geene oplossing leiden, daar de paus plegtig verklaart dat zijn geweten hem alle koncessie verbiedt, zoo lang men hem niet de provinciën zal hebben teruggegeven, wier teruggave steeds het fransch goevernement geweigerd heeft te vragen.

„Het is ontwijfelbaar dat de onafhankelijkheid van den heiligen stoel moet verzekerd blijven, maar omtrent dit punt, gelijk omtrent alle andere, is de vrijheid de eenige waardige en mogelijke oplossing. De katholieke godsdienst moet niet vreezen voor een beginsel, bij welks toepassing de kerk, gescheiden van den staat, met het zelfde regt als elke andere geloofsbelijdenis, in plaats van konkordaten en bemantelde dienstbaarheden, de vrijheid zou deelachtig worden binnen de grenzen van het gemeene regt."

— Volgens den Moniteur heeft de keizer de volgende woorden gerigt tegen de deputatie, belast met de aanbieding van het senaats-adres:

„Met erkentelijkheid ontvang ik het adres van den senaat. De goedkeuring mijner staatkundige handelingen en de uitingen van gehechtheid daarin vervat, hebben mij levendig getroffen. De omstandigheid dat het adres met algemeene stemmen is aangenomen is mij tot groote voldoening, terwijl daaruit eene eensgezindheid blijkt, welke slechts gunstige gevolgen kan hebben."

— La presse bevat den volgenden brief, welken wij onzen lezers niet mogen onthouden.

„Aan den heer Emile de Girardin.

„In de middeleeuwen was er een gedeelte van het jaar, hetwelk de Godsvrede werd genoemd gedurende welken tijd alle oneenigheid, alle verdeeldheid en alle oorlog tijdelijk ophielden. Zou men nu niet in de negentiende eeuw kunnen vragen aan de regering om „een verkiezingsvrede" in te stellen, waarbij zij ééns in de zeven jaren gedurende twee maanden, bij de verkiezingen, afstand zou doen van de toepassing der beperkende bepalingen omtrent de drukpersvrijheid, omtrent de vrijheid van vereeniging en vergadering en in een woord omtrent alle vrijheden, welke de vrije uitoefening bepalen van het algemeen stemregt? De keizer heeft gesproken over de engelsche vrijheden, welke hem zeer hoog gesteld werden en welke hij ons beloofde als wij ons daarvoor waardig zouden betoonen. Waaruit kan men dit echter opmaken zonder daarvan de proef te nemen? De dagbladen toch, de eenige en uitsluitende gemeenschapsmiddelen der burgers, zijn van alle vrijheid van handeling verstoken, ten gevolge van administratieve dwangmiddelen.

„Wie weet overigens of dergelijke voorloopige maatregel niet ten gunste van ons in een voortdurenden zou kunnen veranderen?

„KAREL HABENECK."

BOEKBESCHOUWING.

De schoonste liederen van Robert Burns. Uit het schotsch vertaald door Frans de Cort. Brussel 1862.

In een zeeuwsch dagblad heeft de aankondiging van vlaamschen letterarbeid eene eigenaardige plaats. Want hoe scherp de grenzen zijn die de natuur om onze eilanden getrokken heeft, en hoe ongenaakbaar of ver afgelegen men ons ook achte, zoo vormt onze spraak den overgang tusschen het hollandsch en het vlaamsch taaleigen, waardoor wij ons niet alleen met hollanders en vlamingen beiden verbonden gevoelen, maar door dezen ter wederzijdsche waardering in het eigenaardige onzer spraak moeten gekend worden.

Wat er voor hollanders in vlaamsch letterwerk onverstaanbaar moge zijn en vreemd klinken is voor den zeeuw duidelijk en aan de taal des gewonen verkeers ontleend, en — ware ook de vlaamsche letterkunde tienmaal armer dan zij werkelijk is — zoo zouden wij het betreuren indien voor hare vruchten de overgang over onze grenzen en de ingang in onze huizen niet zoo gemakkelijk mogelijk wierd gemaakt.

Waaraan het nu toe te schrijven is dat de schoone dicht- en prozawerken onzer naburen door ons — in 't algemeen — nog zoo weinig gewaardeerd worden, hebben wij hier niet te onderzoeken. Indien wij de aandacht slechts kunnen trekken op een kleinen versbundel, in het vorige jaar te Brussel verschenen en waarvan wij den titel hierboven stelden. Het boekje, ons ter aankondiging toegezonden, zal zeker met belangstelling worden ter hand genomen, en hoewel het ons voorkomt dat de liederen van Burns onvertaalbaar zijn, zoo zal niemand het bundeltje toch zonder voldoening doorbladeren. Frans de Cort betoont zich een dichter die niet alleen het werk van Burns naauwkeurig heeft bestudeerd, maar die een open oog heeft voor de schoonheid, voor de teedere schakeringen in de natuur. En, hoewel wij meenen dat onze van Lennep en Potgieter gelukkiger zijn geweest in het overbrengen van eenige der allerschoonste stukjes, zoo achten wij toch onze letterkunde door deze verzameling wezenlijk verrijkt. Wij bevelen haar dan ook aan allen die oog en hart voor minneliederen hebben met nadruk aan. De fijnheid van teekening en de frischheid van kleur is — over het geheel — niet verloren gegaan, zoo dat de vertaling ons eene voorstelling geeft van het humoristisch-diepe, het ruime en vrije — we zouden bijna zeggen: het reine van den geest van Burns.

De vlaamsche wendingen en eigenaardige woorden zullen daarenboven den zeeuw niet alleen niet onverstaanbaar voorkomen, maar den rijkdom van zijn taaleigen doen waarderen.

Het nette boekje schijnt ons veelzins aanbeveling te verdienen.

MENGELINGEN.

Een ongelukkig eiland.

Corsika, het vaderland der Napoleons, heeft niet in 't geluk zijner zonen gedeeld. Terwijl de Napoleons stegen, is Corsika in den zelfden jammerlijken toestand gebleven en vertoont het nog in onze dagen een beeld van verwaarloozing, die in Europa ten minste eenig mag heeten.

Men kent de vroegere geschiedenis, rijk aan bewijzen van de barbaarschheid der inwoners. Onder Lodewijk Philips werden voor het eerst met krachtige hand pogingen aangewend, om het land uit het droevig verval op te beuren. Na Lodewijk Philips waren tot het jaar 1855 reeds 20 millioen franken besteed, om straatwegen op het eiland aan te leggen. Drie vierden van de 364 gemeenten, die zich hier bevinden, werden daardoor onderling verbonden. De dorpen liggen op hoogten en het vlakke land, dat hen scheidt, heeft men ongebruikt laten liggen, waardoor de moerassen zeer toegenomen zijn. Een derde van het land is ongeschikt voor den akkerbouw, maar ook het aanzienlijke gedeelte, dat zeer geschikt is voor de olijf- en wijnteelt, ligt geheel woest en onbebouwd. In de bebouwde streken wordt de oogst ingezameld door arbeiders, die van Italië naar het eiland komen. Een bekwaam landhuishoudkundige, die Corsika kent, de heer Moll, heeft verklaard, dat zelfs de armste boer er niet aan denkt het land zelf te beploegen, zelf te zaaijen, boomen te planten of zelfs ook maar den wijnstok af te snijden. De corsikanen hebben een afkeer van allen arbeid, bij welken men zich bukken moet; minder nog uit aangeboren traagheid dan wel uit hoogmoed.

Het eiland, dat een oppervlakte van 159 vierk. mijlen heeft, heeft een weinig talrijke bevolking. In het jaar 1741 bedroeg het getal 170,671 zielen: in 1856 240,183. Gemakkelijk zou het, als in de tijden der romeinen, een millioen menschen kunnen voeden. Het klimaat is uitstekend in die streken, waar geen uitdamping van den grond plaats heeft. Op Corsika leeft een boerenfamielje van de vruchten van een paar dozijn zoete kastanjeboomen: melk en vleesch geven de kudde geiten, wier onderhoud niets kost, want men drijft de beesten maar naar buiten en ze vinden rijkelijk hun voeder. Daarom arbeidt ook de corsikaansche herder niet, of hij moet zich een geweer willen aanschaffen. Dan werkt hij, tot dat hij het gewonnen heeft.

De twee groote kwalen, die de maatschappij op Corsika ondermijnen, zijn de erfelijke vijandschap der geslachten en de bloedwraak. De volgende cijfers zijn aan officiële opgaven ontleend en verdienen daarom, welk een schrikwekkend beeld ze ook vertoonen, geloof. De prefekt van Ajaccio heeft aangetoond, dat in de dertig jaren, die tusschen 1821 en 1851 zijn verloopen, het getal van sluipmoorden 4319 bedroeg: dat is, elk jaar omstreeks 150, elke 48 uren 1 moord. Zulk een toestand is verschrikkelijk. Geen corsikaan, ouder dan 12 of 14 jaren, was ongewapend: op het veld, op de markt, zelfs in de kerk had hij een paar geweren bij zich. De wanorde werd ten laatste zoo groot dat de regering eindelijk, in het jaar 1853, voorloopig voor vijf jaren een wet uitvaardigde, dat niemand meer met wapenen in 't openbaar mogt verschijnen. Dit

hielp: in het jaar 1852 waren 129 wegens moord veroordeeld geworden, in 1855 slechts 12. In het laatste jaar had er op het geheele eiland geen enkel bankroet plaats, maar niet minder dan 19.813 individuen vielen onder de termen der strafwet. Kindermoord, vervalsching, valsche eeden, vervalsching der munt waren de oorzaken.

Is men alzoo in vele opzigten langzamerhand vooruitgegaan, de fransche regering heeft in de laatste jaren het kwaad bij den wortel aangetast. Het volksonderwijs werd het voorwerp van naauwlettende zorg. Gelijk voor 89 in Frankrijk, had tot op de jongste tijden de kerk en de geestelijkheid zich hieraan *niet* bekommerd en het volk onkundig gelaten. Dat pligtverzuim heeft het volk duur betaald.

Het is de pligt der Napoleons dit eiland, dat door de natuur *zoo rijk is begiftigd*, maar door den mensch zoo schandelijk verwaarloosd, tot den ouden bloei terug te brengen. Ten tijde van Plinius telde Corsika 33 bloeijende steden: zal Frankrijk *minder vermogen dan eenmaal het oude Rome?*

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 4 februarij. Tarwe en gerst onveranderd. Raapolie op zes weken f 54¼. Lijnolie op zes weken f 44¼.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 4 februarij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½ pct.	64⅜
	dito Nationale dito	3 „	—
	dito dito dito	4 „	99⅞
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	141⅛
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102
	Certifik. Hope & co.	4 „	76⅛
	dito dito 1855, 6de serie	5 „	91⅛
	dito	6 „	—
	Aand. spoorweg		200¼
	Leening 1860	4½ „	91⅛
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	—
Spanje.	Obligatien	2 „	46¼
	dito binnenlandsch	3 „	50¼
	Certifik. coupons bewijzen		10½
	Krediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	61¼
	dito amsterdamsche	5 „	79⅛
	dito nationale	5 „	66
	dito 1847/1852	2½ „	31¼
	Bank aktien	3 „	824
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½ „	—
Portugal.	Obligatien	3 „	46⅜
	dito nieuwe	3 „	45⅞
Grenada.	dito		—
Venezuela.	dito	2½ „	22⅞
Illinois.	dito	7 „	79½
Mexiko.	dito	3 „	32½

Londen 3 februarij. ten 12 ure. Consols 92¼.
Weenen 3 febr. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 76,10.
Parijs 3 febr. (slotpr.) 4½ pct. compt. 98,75 3 pct. 70,30.

Coupons en losbare obligatien.

AMSTERDAM 2 februarij. Metalliek f 24,37½; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,62½; Engelsche Russen f 11,62½; Fransche f 55,37½; Belgische f 55,50; Pruissische f 34,37½; Spaansche piasters f 2,39; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 33,50; Russische in zilveren roebels f 34,56½; Poolsche in fl. f 26,62½; Nationale metalliek f 27,90; Dollars f —,—.

WELDADIGHEID.

Veere, den 31 Januarij 1863.

Heden hadden wij het voorregt door tusschenkomst van den heer mr. J. Snijder, namens E. J. uit Middelburg, voor onze armen te mogen ontvangen een muntbiljet groot f 10, no. 75 N. H.

Is het ons aangenaam hiervan met dankbaarheid aan den edelen gever of geefster melding te maken, niet minder is het ons een waar genoegen, hulde te mogen brengen aan de dames directrices van de in 1861 alhier plaats gehad hebbende armenloterij, die ons uit hare fondsen zoo welwillend hare medewerking ter verzachting van het lot onzer arme natuurgenooten in deze gemeente hebben betoond, door eene ruime uitdeeling van kleedingstukken en deksel, waartoe wij tot heden nimmer bij magte waren.

Met de vernieuwde hulp van voornoemde directie is althans eenigermate voorzien in de vele behoeften van een 60tal huisgezinnen.

De commissie ter voorziening in de buitengewone behoeften der armen te Veere,
J. M. KUILER, president.
J. GEBUWET.
M. J. VAN DEN HEUVEL,
secretaris-penningmeester.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' dooden ZOON, HoogWelgeb. Vrouwe E. C. BODDAERT, geboren Baronnesse VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG.
31 Januarij.

FAILLISSEMENT.

Door den Edel-Achtbaren Heer Regter-commissaris in het Faillissement van HERMANUS JACOBUS BADEN, Timmerman, Metselaar, Huisschilder, Doodkistenmaker, Aannemer en Koopman, wonende te Veere, is bepaald dat de eerste verificatie van Schuldvorderingen zal plaats hebben op Zaturdag den 14den Februarij 1863, aanvangende des voormiddags ten elf ure, in een der vertrekken van het Raadhuis te Middelburg,

De Curator in voorschreven Faillissement,
P. REKKER.

VERKIEZING TE ZIERIKZEE.

Tot LID VOOR DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL wordt aanbevolen de Heer

J. J. VAN KERKWIJK,

Ingenieur en Lid van den Gemeenteraad te 's Gravenhage.

Geboren en opgevoed in het Eiland Overflakkee, is hij bekend met de lokale belangen en behoeften van ons District, en als Ingenieur op de hoogte der waterbouwkundige Werken, die *voor ons van zoo groot* belang zijn. Hij dus kan onze belangen in de Tweede Kamer verdedigen, hetgeen bij de aanstaande regeling der Calamiteuse *Polders van het uiterste gewigt is.* Jaarlijks *worden* millioenen uit de schatkist besteed voor Spoorwegen en andere publieke werken; slechts zeer enkele Leden der Kamer zijn deskundig, zoodat de verkiezing van den Heer VAN KERKWIJK, die vroeger zelf Spoorwegen heeft aangelegd, een groote aanwinst voor de Kamer zou zijn. Hij is iemand in de kracht van het leven, voorstander van bedaarden vooruitgang en van de zuiver liberale beginselen. Deze rigting werd door ons District sedert de Grondwetsherziening voorgestaan. — Verbrokkelen wij alzoo de stemmen niet, maar brengen wij die eenparig uit op den Heer

J. J. VAN KERKWIJK,

Ingenieur enz. te 's Gravenhage.

KIESDISTRICT ZIERIKZEE.

Bij de aanstaande VERKIEZING voor een LID DER TWEEDE KAMER nemen wij de vrijheid aan te bevelen den Heer

C. GOEDKOOP D. Z.

TE 'S HAGE.

Een man bekend met de belangen en behoeften van ons District, als daarin met eere werkzaam geweest zijnde als Burgemeester en Dijkgraaf, die het volste vertrouwen verdient.
EENIGE KIEZERS.

De betrekking van **GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE** voor de Armen te **Hoofdplaat,** waaraan verbonden is eene Jaarwedde van f 150, is vakant geworden. Die genegen is zich daarmede te belasten, gelieve zich vóór den 15 Februarij aanstaande bij den Burgemeester dier Gemeente aan te melden.

PUBLIEKE VERKOOPING door den Notaris D. VERHULST, *op* Zaturdag *den* 14 Februarij 1863, des voormiddags ten tien ure, van eene partij **KAPHOUT, BOOMEN** en meer, toebehoorende aan de Gemeente VEERE, *en van ruim* **40 Esschen** *en* **Olmen BOOMSTAMMEN,** geschikt voor Werkhout, Takken, Spaanders, Mutsaard en Zaadstroo, op de Hofstede van J. VOLKERS, op Zandijk.

Aanvang bij het Kraanstraatje te Veere.

Vrijdag 20 Februarij 1863, des voormiddags 10 ure, op **Poppenroeden Ambacht,** aan den Seisstraatweg, VERKOOPING van omtrent **80** stuks opgaande Olmen **BOOMEN;** mitsgaders, om te worden afgebroken, van een **KOEPEL** en **KEUKEN,** alsook **Marmeren BORSTBEELDEN** op Pedestallen, alles staande op de voorschreven plaats.

OPENBARE VERKOOPING TE KOUDEKERKE.

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 18den Februarij 1863, des voormiddags ten 10 ure, te Koudekerke in de Herberg bij C. ROOSE, in het openbaar ter verkoop aanbieden

EENE HOFSTEDE,

gelegen aan Dishoek, onder Koudekerke, ter grootte van 14 Bunders, 29 Roeden, 85 Ellen, en

8 PERCEELEN WEI- EN BOUWLAND,

mede onder Koudekerke gelegen — Alles buiten pacht.

Nadere inlichting verlangende, vervoege men zich ten Kantore van den Notaris te Koudekerke, alwaar ook Boekjes, de omschrijving der Perceelen enz. bevattende, verkrijgbaar zijn, de voorwaarden van verkoop ter lezing liggen en inzage der Kadastrale Kaarten kan worden genomen.

PUBLIEKE VERKOOPING op Woensdag den 18den Februarij 1863, des voormiddags ten 10 ure, op de Hofstede bewoond door K. WOUTERSE, onder **Arnemuiden,** ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van

4 Koeijen, eene Kalfdragende Vaars, tweejarige Vaars, jaarlinge Vaars, Kweekkalf, twee Melkschapen, een Varken, een Hond, 8 Kippen, Mestput, Huifwagen, Driewielskar, 5 Eggen, een Ploeg, Draaihekken en verder Bouw-, Melkers-, Zolder- en Stalgereedschap, benevens nog eenig Huisraad, waaronder een Bed, Stoelen en meer.

PUBLIEKE VERKOOPING op Donderdag den 26sten Februarij 1863, des morgens ten 9 ure, op de Hofstede van den Heer LENSHOEK, in den Oost-Nieuwlandschen Polder te **Wolphaartsdijk**, van het

BESTIAAL,

als: 9 Paarden, 8 Melkkoeijen, eene Varekoe, 5 Vaarzen, 6 tweejarige Runders, 4 Jaarlingen, Kalvers, 3 Varkens, Eenden en Hoenders; voorts Bouwgereedschappen enz. Bij de daarvan uitgezette Biljetten breeder omschreven.

250ste LOTERIJ.

Gevallen in de collecte van den Collecteur te Middelburg:

OP No. 3918, f 5000.
OP No. 4696, f 2000.

Trekking der Tweede Klasse 16 Februarij aanstaande.

TE HUUR tegen Maart de **Raauw ROET-SMELTERIJ.** Adres K 109.

GOEDE gelegenheid tot het laten **beeren** van Varkens door een Gorkomsch. Beer, bij D. DE VOOGD, Koudekerke.

Tarwe Stroo en **Zwarteboon-Stroo** te Koop; bij P. DE KAM Az. te Oostkapelle.

TE KOOP eene **Aanregtbank,** lang 1,96 en breed 0,70 El, voorzien van drie Kasten, de middenste ingerigt voor Vliegenkast; onder iedere Kast is eene Schuif en boven elk derzelve een Uittrekblad. Te bevragen bij den Timmerman P. M. BOS, in de Sint-Janstraat.

Eene BURGER DOCHTER van de P. G., oud 30 jaren, kunnende goed met Pot en Wasch omgaan en wat verder tot het Huishouden behoort, zag zich gaarne geplaatst tot assistentie in een klein gezin of als Huishoudster bij een eenig' Heer of Dame, liefst buiten de Stad, kunnende de beste getuigenis overleggen. Er zal meer op eene goede behandeling dan op hoog salaris gelet worden. Adres met franco Brieven onder letter W. bij de Boekh. GEBRs. MILBORN, Vlasmarkt te Middelburg.

Tegen Mei een **Broodbakkersknecht** benoodigd van de P. G. Adres: HOLLESTELLE, Breskens. Briev. fr.

Terstond eene aankomende **Dienstmeid** benoodigd, Adres bij VAN BENTHEM & JUTTING.

DE GLOBE

ALBUM

VAN BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

De aflevering voor Februarij van de twee tijdschriften, welke thans onder bovenstaanden titel vereenigd het licht zien, bevat de volgende stukken:

Oordeel van vrouwen, over de wetenschappelijke opleiding van vrouwen.
Dahlgrens rapport over de gepantserde schepen.
De engelsche koloniën in Zuid-Afrika.
De vioolspeler Ole Bull.

De uitgave geschiedt bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te MIDDELBURG, naar verkiezing der inteekenaren in maandelijksche afleveringen of driemaandelijksche deelen. De prijs per jaar is f 6,—.

L. MÜHLBACH'S

NIEUWSTE ROMAN.

Bij de ERVEN LOOSJES te Haarlem is verschenen:

Maria Theresia en de Pandoeren-overste Franz von der Trenck.

Historische Roman van L. MÜHLBACH. 2 Deelen. Prijs f 8,50.

Ook dit werk der beroemde Schrijfster is allerbelangrijkst en maakt in Duitschland grooten opgang. Den bezitters van Keizer JOZEF II zal het bijzonder welkom zijn.

SCHOUWBURG TE MIDDELBURG.

Zaturdag 7 Februarij 1863:

DE BRUID VAN LAMMERMOOR, Drama in 7 tafereelen. — Na hetzelve:

MOSTAARD VOOR DEN MAALTIJD, Blijspel met Zang in één bedrijf. Nooit alhier vertoond.

Aanvang 6½ ure.
STOETE, SCHRÖDER & JACQUI.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Februarij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Donderdag	5	's midd.	12 ure.	Vrijdag	6	's morg.	9,30
Zondag	8	's morg.	6	Maandag	9	„	10,15
Maandag	9	„	6	Dingsdag	10	„	10,15
Dingsdag	10	„	6	Woensdag	11	„	10,15
Donderdag	12	„	6	Vrijdag	13	„	10,15
Zondag	15	„	9	Maandag	16	„	7 ure.
Maandag	16	„	9,30	Dingsdag	17	„	7
Dingsdag	17	„	10	Woensdag	18	„	7

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.